

YAŞAMA DAİR...

YAŞAMA DAİR...

YAŞAMA DAİR...

12 Eylül, Ermeni Yasası ve Fransa

Ömürhan A. SOYSAL Elektrik-Elektronik Mühendisi
omurhan.soysal@emo.org.tr*“..dua ediyor kimleri, tenlerinde lekeler...”*

Yılmaz ODABAŞI

12 Eylül'ün Yıldönümü

Üzerinden tam 26 yıl geçti. Korkusu, dehşeti, yaşattıkları hâlâ belleklerde taptaze. Ülkenin «bozulan refah ve huzuru»nu yeniden tesis etmek için bir anda zuhûr eden ve sonra Marmaris'e yerleşip yaptığı katliamları resmetmeye soyunan bir diktatörün, kanlı fırçasını üzerimizden geçireli tam 26 yıl oldu. Geçen 26 yılda ise değişen hiçbir şey olmadı. Bütün bileşenleriyle pasifize edilmiş, hâlâ ölü doğmuş kahramanlara minnet eden toplumun «ah, vah»larıyla yaşamaya devam ediyoruz. İbret olması için «sallandırılan»lar darağacında çürüdü ama bizim «pâşâ-yi-bî-karîne»miz («eşi olmayan paşa»mız) zaman zaman kendini gösterip «bugün olsa yine yapardım»cılığıyla aslında bu topraklardaki demokrasi (!) anlayışını uyuşturulmuş beyinlerimize kazımdan vazgeçmiyor. (Deniz Gezmiş tahmin edebilir miydi, Filistin'in mücadelesine destek vermek için yola çıkmaya karar verdiğinde başka bir «Ken'ân»ın [Filistin'in] yıllar sonra kendi yoldaşlarını katledeceğini?)

Bedreddînler'in, Nâzımlar'ın ve daha birçok isyankâr beden ve ruhun beslendiği bu topraklar 26 yıldır sadece ölülerine ağıt yakıyor, onlarla teselli oluyor. Çünkü uyuşturulmuş beyinlere her gün aynı drajeler farklı renklerde sunuluyor. Kimi zaman özgürlük oluyor rengi kimi zaman da devletin ve milletin bekası. Amaç aynı esaretin ve tutsaklığın devamı. Çıkarılan Terörle Mücadele Yasası (TMY), Basın Kanunu vd. yasaların «ana»sı, Anayasa, bu esaretin ressamı tarafından «fırça»ya alınmış.

Bir tevatür vardır: Guernica tablosunun da yer aldığı sergiye gelen Franco, resmi çok beğenir ve Picasso'ya sorar: “Bunu nasıl yaptınız?” diye. Picasso kendinden emindir: “Onu siz yaptınız, ben değil!”. Oysa bizdeki

tablo daha dehşet verici ama Marmaris'teki üstün dehâmız bırakın kânîlîğini, bütün cur'etiyle bu tablonun her bir pikselindeki kan izine sahip çıkıyor.

Ermeni Yasası

12 Eylül darbesinin Türkiye'de yarattığı bu beyin bulanıklığı hâlâ devam ederken, Fransa Parlamentosu'nda kabul edilen yasanın Türkiye'deki tezahürlerini incelemek için 26 yıldır yaşanan «ezilmişliğin pedagojisi»ni incelemek elzemdir. Çünkü aslanların yazdığı orman tarihini kaleme almakta ustalaşmış olan, 12 Eylül tarihini yazmaktan özellikle imtina eden, Türkiye'nin resmî ders kitabı tarihçilerinin engin ve usta yorumlarıyla, bugün Fransa'da kabul edilen yasaya gösterilen tepkilerin aynısı, “sözde” ön ekiyle nihayetlendirilmiştir. Öyle bir tarih düşünün ki, kitaplara, ansiklopedilere sığdırılmayan savaşlar bizim tarihçilerimizin kıvrak zekâsı ile «sözde»lensin. Sonra da aynı tarihçilerin yaktığı meşaleleri eline alan “ifade özgürlüğünü engelleyemezsiniz” diye sokağa fırlasın; memleketin her bir sokağı, paletlerinden kan damlayan tanklarla ezilmişken, ezilmeye devam ederken. Üstelik hangi cur'ettir ki bu, ağabeyleri ihtilâl yaparken onlar ilericilerin, aydınların «ifade özgürlüğü»nü silahla kısıtlamaya çalışmıyor muydu? «Adalet bir gün herkese lâzım» olurmuş tarihin tekerrürünü beklemeden.

Bütün bu refleksler aslında 707 yıllık bir pedagojinin yarattığı ontolojik sorunların ta kendisidir. Tebaa ve ümmet anlayışlarının millet kavramıyla modernize edildiği bir dönemde, hele ki geri bıraktırmış bir memleket iseniz, ister istemez tutunacak dallarınız 707 yıllık bir gelenektir. Hâlâ 1453'lerin yıldönümlerini huşû içerisinde kutluyorsanız, o dönüşümlerin tarihine sahip çıkmanız kadar doğal bir tepki yoktur. Ama bu tepkinin ön ekine “doğru” sıfatını yapıştırma

hakkının da size tescillendiği anlamını taşımaz. Hele ki yapılan herhangi bir katliamı asla meşrulaştırmaz.

Fransa Büyükelçiliği önünde eylem koyan bu ülkenin kadrolu yılmaz bekçileri, nerede ifade özgürlüğüne taş koyulmaya (!) çalışılıyorsa, orada «bit»iveriyorlardı. Meşhûr 301. madde ile tanışma lûtfuna ermiş yazarlar, şairler, aydınlar bu kadrolu grubun salyalı hakaretlerine marûz kalarak idrak ettiler «ifade özgürlüğü»nü. «Haddini bil lan»ların zırlarını kuşanmışlar hadd dersini parasız ve gönüllü olarak veriyorlardı. Arkalarında ne de olsa 12 Eylül darbecilerinin vatanseverlik tescilini ilânihâye alan aslan ağabeyleri vardı. Ve onlar 12 Eylül'le öğrenmişlerdi ifade özgürlüğünün «şiddet»le savunulması gerektiğini. Zaten 301. maddeler, TMY'ler de ifade özgürlüğü için çıkarılmıyor muydu? Oh olsun, demokrasinin beşiği Fransa'ya bile demokrasi dersi vermiştik, demir kıratlar üzerinde, başımızda ressam paşamızın tablolarında kullandığı üstübeçli¹ tuval bezlerinden yapılmış feslerle. Tıpkı Siracusa tiranı yaşlı Dionysios'un yakın nedimi Demokles'in kaderi gibi yaşananlar: «Bu düşüncenin doğruluğuna karar ver»mek için yönetimi ele alan Demoklesler, başlarının üzerinde yalnızca bir at yelesinin kılınının tuttuğu bir kılıcın varlığından bihaberler. O kılı tutan da pâşâ-yi-bî-karînemizin kanlı fırçası.

Fransa

Hitler'in yaptığı Yahudi soykırımını kendine referans alarak Ermeni lobilerinin orman tarihini bir daha yazma cur'etine biat eden Fransa, 1894'te Yahudi asıllı bir yüzbaşıyı, Alfred Dreyfus'u, Emile Zola'nın -kelimenin tam anlamıyla- Don Quijote'luğu (Don Kışot) ile 1906'ya kadar sürdürürken Fransa semalarındaki Marseillaise'in² notaları birer haçer olmuş, egemenlerin ellerindeki kanlı haçlarla dalgalanıyordu. Ya da 1826 yılında Susnack ve Bacri adlı, Fransa'ya buğday satan Cezayirli Musevî tüccarların alacaklarının tahsili konusundaki tartışmalardan sonra Cezayir'i kuşatan Fransa'nın elçisinin suratına Cezayir kenti dayısının fırlattığı yelpaze, 2001'de bizim yaşadığımız «anayasa kitapçığı meydan muharebesi»nin sonuçlarından daha da ağır olmuştur. Cezayir kenti dayısının «dayı»lığını işgal nedeni sayarak yaptığı katliamlar hafızalardan silinmemişken, Fransa neden Kızıldere katliamını ya da İnka uygarlığının yok edilmesini inkâr edenleri cezalandırmayı tercih etmedi de başka bir ormanın tarihini yaratacı «aslan»ı kisvesine büründü?

Sonuç yerine

Bu satırlar, yapılmış herhangi bir katliamı meşrulaştırmak için değil, F.W Nietzsche'nin «üstün insan»ındaki erdemlerden biri olan «samimiyet»in eksikliği üzerine yazılmıştır. Elbette bu, bir siyasi partinin Genel Başkan Yardımcısının yıllar sonra; «Marksistler haklıymış: Bağımsız bir ekonomi olmadan bağımsızlık olmuyormuş» sözleri gibi geç gelen samimiyet değil. Bu aksine kötü bir alışkanlığın ve adalete bir gün herkesin ihtiyaç duyacağı vicdanî tezahürü. Ne yani? Yarın eli kanlı, fırçalı darbecimiz de çıkıp «Bugün olsa yapmazdım, içim elvermezdi» dediğinde O'na da mı «canım benim, nasıl da pişman» diyen gözlerle bakacağız? Alıp kucakımıza «üzülme, geçti hepsi» şefkatimizi vereceğiz? O'nun da mı «geç gelen samimiyet»ini bekleyip «oh be!»lerle tatmin edeceğiz tarihî belleğimizi?

1- Üstübeç: Kuvvetli bir zehir niteliği taşıdığından kimi koşullara bağlı olan, yağlıboya ve macunlarda dolgu gereci olarak kullanılan, hava değişimlerine karşı direnci yüksek kurşun karbonatı. Tuval bezlerinin kaplandığı madde
2- Marseillaise: Fransa Devrimi Ulusal Marşı